



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Ing. J. N.**, zastoupený JUDr. Michaelou Kozlovou, advokátkou se sídlem Anny Letenské 34/7, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu**, Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2008, č. j. 8 Ca 318/2006 - 39,

**t a k t o :**

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### **O d ů v o d n ě n í :**

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 8. 2008, č. j. 8 Ca 318/2006 - 39, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 3. 8. 2006, č. j. FŘ - 11553/15/06, kterým byl změněn platební výměr Finančního úřadu pro Prahu 5 ze dne 30. 9. 2005, č. j. 350284/05/005913/8350 na daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1994 tak, že předpis penále byl zvýšen z částky 45 223 Kč na částku 46 132 Kč. Městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovatel se domáhal zrušení rozhodnutí finančního ředitelství, avšak neuváděl žádné žalobní námitky směřující proti rozhodnutí ve věci penále, ale proti vyměření penalizované daně, popř. vyměření daňové povinnosti za jiné zdaňovací období. Městský soud proto tuto námitku odmítl jako nepatřičnou. Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve svém podání jiné žalobní námitky neuváděl, dospěl městský soud k závěru, že žaloba je nedůvodná.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítal, že řízení u městského soudu bylo stíženo závažnými vadami, které mají za

následek nesprávné rozhodnutí. Stěžovatel nebyl vyslechnut a rozsudek svědčí o nesprávném postupu městského soudu. V rozsudku jsou některé výroky, které lze označit za zmatečné, např. používání pojmů žalobce a žalovaný a na straně tři není druhý odstavec dokončen. Stěžovatel v žalobě napadal rozhodnutí finančního ředitelství a namítal, že daň z příjmu vyměřená v roce 1994 byla stanovena po nesprávném postupu Finančního úřadu v Ústí nad Labem v roce 1996. Tento finanční úřad protiprávně rozhodl z moci úřední dne 1. 2. 1996 pod č. j. 11732/96/R, že stěžovatel je živnostník a že podnikal jako živnostník v letech 1993 a 1994, registroval stěžovatele jako živnostníka. Stěžovatel však nesplňoval ani jednu z podmínek pro živnostenské podnikání, nepodnikal jako živnostník a ani žádný zákon mu nenařizoval podnikat jako živnostník. Stěžovatel se domnívá, že příčina jeho zpětné protiprávní registrace jako živnostníka a poplatníka daně z příjmů za rok 1993 a 1994 spočívá ve skutečnosti, že Finanční úřad v Ústí nad Labem nerozpoznal odlišnost právního termínu fyzická osoba v občanském zákoníku a daňových zákonech. Stěžovatel byl jako fyzická osoba jen zaměstnancem pracujícím na pracovní smlouvu a měl tedy jen příjmy ze závislé činnosti. Finanční úřad v Ústí nad Labem platebním výměrem ze dne 12. 7. 1996, č. j. 7534/231/96/Šan, rozhodl v rozporu se skutečností, že stěžovatel měl příjem za rok 1994 ve výši 173 067 Kč a vyměřil mu daňovou povinnost za zdaňovací období roku 1994 ve výši 28 850 Kč. Městský soud měl pro uvedené pochybení Finančního úřadu v Ústí nad Labem a následných pochybení rozhodnutí finančního ředitelství zrušit včetně všech od počátku protizákonných rozhodnutí. Městský soud se námitkami stěžovatele, že nikdy nepodnikal, nezabýval. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že stěžovatel napadl to, že se městský soud zabýval pouze správností způsobu výpočtu penále a opomenul se zabývat tím, že penále bylo uplatněno za pozdní úhradu daňové povinnosti, která byla vyměřena v rozporu se zákonem. Stěžovatel brojil proti postupu správce daně při stanovení daně z příjmů fyzických osob. Finanční ředitelství zdůraznilo, že v rámci řízení ve věci platebního výměru na daňové penále nelze přezkoumávat jiná rozhodnutí, v konkrétním případě rozhodnutí, kterým byla vyměřena penalizovaná daňová povinnost. Dále uvedlo, že stěžovatel své námitky proti vyměření daňové povinnosti již uplatnil v žádosti o přezkum rozhodnutí a po povolení přezkoumání a po vydání příslušného rozhodnutí také v odvolání proti rozhodnutí o přezkoumání rozhodnutí, které příslušný odvolací orgán zamítl. Proto navrhlo kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že některé výroky v rozsudku městského soudu lze označit za zmatečné, např. používání a označování pojmů žalobce a žalovaný, a rovněž, že na straně tři rozhodnutí není odstavec dvě dokončen, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek městského soudu nelze považovat za zmatečný. Zmatečnost podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spočívá v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen,

popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Žádná z těchto skutečností však nenastala. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku neshledal žádné pochybení či omyl při používání pojmů žalobce a žalovaný. Podle ustanovení § 33 odst. 1 věta před středníkem s. ř. s. jsou účastníky řízení navrhovatel (žalobce) a odpůrce (žalovaný) nebo ti, o nichž to stanoví tento zákon. Navíc stěžovatel ani neuvedl, v čem podle něj spočívá zmatečné používání a označování žalobce a žalovaný. Lze souhlasit se stěžovatelem, že druhý odstavec na str. 3 napadeného rozsudku není dokončen, ale jedná se o vadu, která nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť v této části rozsudku městský soud rekapituloval obsah vyjádření finančního ředitelství k žalobě, přičemž podstatná část obsahu vyjádření již byla uvedena. Tato námitka stěžovatele proto není důvodná.

Pokud jde o námitku nesprávného postupu městského soudu z důvodu, že stěžovatel nebyl vyslechnut, Nejvyšší správní soud odkazuje na ustanovení § 51 s. ř. s., podle kterého může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen. Stanoví-li tak tento zákon, rozhoduje soud bez jednání o věci samé i v dalších případech.

V dané věci městský soud zaslal stěžovateli přípis, v němž ho poučil, že může rozhodnout o věci samé bez jednání mimo jiné tehdy, jestliže to účastníci řízení shodně navrhli nebo s tím souhlasí a současně ho, stejně jako žalovaného, vyzval, aby do dvou týdnů od doručení výzvy sdělil, zda souhlasí, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání s tím, že nevyjádří-li svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, má se za to, že byl souhlas s tímto postupem v souladu s § 51 s. ř. s. udělen. Na tuto výzvu stěžovatel do rozhodnutí městského soudu dne 4. 8. 2008 nereagoval. Protože stěžovatel, a ani finanční ředitelství, nevyjádřili nesouhlas s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, vycházel městský soud z toho, že souhlas byl vyjádřen konkludentně. V odůvodnění svého rozsudku potom na tuto skutečnost rovněž poukázal.

Ustálená judikatura týkající se ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. zdůraznila dispoziční princip ovládající soudní řízení správní. Např. v rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 6 Azs 36/2003 - 50, (č. 641/2005 Sb. NSS, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)) Nejvyšší správní soud uvedl, že „Pokud soud řádně doručil účastníku řízení výzvu k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud rozhodl ve věci bez jednání (§ 51 s. ř. s.) a účastník řízení ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřil svůj nesouhlas, má se za to, že s takovým postupem souhlasí. Napadá-li za této situace účastník řízení rozhodnutí soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž vadu řízení spatřuje v tom, že mu byla odepřena možnost jednat před soudem, zamítne Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).“ V rozsudku ze dne 27. 7. 2006, č. j. 2 Azs 216/2005 - 50, (č. 975/2006 Sb. NSS) pak vyslovil, že „pokud marně uplyne dvoutýdenní zákonná lhůta podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neznamená to, že by účastník řízení pozbyl práva požadovat nařízení jednání k projednání věci. Pokud svůj nesouhlas s takovým postupem účastník řízení soudu sdělí do doby, než je o žalobě rozhodnuto, je nutné vycházet z toho, že s projednáním věci bez nařízení jednání nesouhlasí.“ Protože stěžovatel až do vyhlášení rozsudku městského soudu nevyjádřil nesouhlas s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez

nařízení jednání, neexistoval zákonný důvod, který by městskému soudu bránil rozhodnout ve věci bez nařízení jednání. Stížní námitka týkající se nezákonného procesního postupu městského soudu je proto nedůvodná.

V poslední stížní námitce stěžovatel vytýkal městskému soudu, že se nezabýval jeho námitkami, že nikdy nepodnikal a nezrušil platební výměr o vyměření daně z příjmů za zdaňovací období roku 1994. Předně je třeba zdůraznit, že v daném případě podal stěžovatel žalobu proti rozhodnutí, kterým mu byl sdělen předpis penále za pozdní úhradu daně z příjmů fyzických osob a nikoliv proti rozhodnutí o stanovení daně z příjmu fyzických osob. Tímto byl tedy předurčen i rozsah přezkumné činnosti jak i městského, tak i Nejvyššího správního soudu. V soudním řízení lze proto účinně namítat pouze neexistenci, neúčinnost, neplatnost či nicotnost podkladového rozhodnutí, kterým jsou platební výměry ze dne 12. 7. 1996 č. j. 75034/231/96/Šan. a ze dne 18. 8. 1999 č. j. 130927/99/214911/5201. Námitky vůči rozhodnutí o sdělení penále pak mimo totožné námitky jako u podkladového rozhodnutí mohou spočívat zejména v nesprávném vymezení období penalizace, nesprávně uplatněné sazby penalizace, případně v jiných vadách správního řízení s vlivem na zákonnost napadeného platebního výměru či rozhodnutí o odvolání. Shodný právní názor vyslovil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, č. j. 1 Afs 137/2004 – 60,, v němž uvedl, že přezkoumává-li finanční ředitelství rozhodnutí, kterým bylo stanoveno penále, zjišťuje, zda existuje rozhodnutí, kterým byla povinnost hradit celní dluh subjektu řádně sdělena, zda skutečně nebyla platební povinnost splněna ve lhůtě stanovené v tomto rozhodnutí a zda je penále počítáno za každý den prodlení počínaje dnem splatnosti cla a konče jeho platbou.

Pokud tedy stěžovatel v žalobě uváděl pouze námitky směřující proti rozhodnutí správce daně o stanovení daně z příjmu fyzických osob za rok 1994, městský soud se jimi zcela oprávněně nezabýval, a proto mu nelze v tomto směru nic vytknout. V důsledku toho stížní námitka vytýkající městskému soudu, že se nezabýval námitkami stěžovatele vztahujícími se k tomu, že nikdy nepodnikal a že nezrušil platební výměr o vyměření daně z příjmů za zdaňovací období roku 1994, není důvodná.

Proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. kasační stížnost jak nedůvodnou zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2009

JUDr. Eliška Cihlářová  
předsedkyně senátu